

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-II.431.3.2.2023.2.10

Poznań, 12 października 2023 r.

Pani

Joanna Piasecka-Stabla

Dyrektor

**Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie
w Obornikach**

ul. 11 listopada 2a

64-600 Oborniki

ZALECENIA POKONTROLNE

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań,
tel. 618 54 1825, fax 618 54 1544

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: ps@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Podpisane cyfrowo
przez Hanna
Teresa Zawadka
Date: 2023.10.12
13:37:57 CEST

Na podstawie art. 126 i 127, w związku z art. 22 pkt. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ - zwanej dalej ustawą o pomocy społecznej, ustawą lub skrótem ups - zespół inspektorów z Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w dniach 21 – 25 sierpnia 2023 r. przeprowadził kontrolę kompleksową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach, z siedzibą pod adresem: ul. 11 listopada 2a, 64-600 Oborniki, zwanym dalej Placówką, Jednostką lub skrótem PCPR.

Zakres kontroli obejmował jakość działalności jednostki w zakresie prawidłowości realizacji zadań określonych w ustawie o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami, w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działania wcześniejsze, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole nr PS-II.431.3.2.2023.2.10, który został podpisany przez Panią Dyrektora bez zastrzeżeń i przekazany do Wojewody Wielkopolskiego 26 września 2023 r.

Na podstawie dokonanych czynności kontrolnych opisanych w protokole nr PS-II.431.3.2.2023.2.10 podpisanym przez zespół inspektorów w dniu 18 września 2023 r., działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach, w zakresie objętym kontrolą, oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

W kontrolowanej Jednostce stwierdzono zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami oraz realizację zadań własnych z zakresu pomocy społecznej dotyczących:

- opracowania i realizacji powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa,
- przyznawania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, a także na zagospodarowanie w formie rzeczowej,
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach,
- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Stwierdzone nieprawidłowości, szczegółowo opisane w protokole nr PS-II.431.3.2.2023.2.10, dotyczyły poniższych zagadnień.

1. "Strategia rozwiązywania problemów społecznych Powiatu Obornickiego na lata 2020 – 2029" (zwana dalej Strategią) wymaga doprecyzowania w poniższych zakresach:

¹ Dz.U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.

- a) Brak przeprowadzenia diagnozy sytuacji społecznej, w szczególności diagnozy potrzeb mieszkańców, w odniesieniu do problemów społecznych wskazanych w Strategii.
- b) W części diagnostycznej, nie wskazano podmiotów ekonomii społecznej i ich zdolności do realizacji usług społecznych w odniesieniu do zagadnień niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.
- c) W celach 8 i 9 jako podmiot odpowiedzialny wskazano jedynie PCPR, natomiast jako podmioty współpracujące pozostałe instytucje, podczas gdy zadania, wskaźniki oraz monitoring realizacji zadań, wskazuje iż realizatorem w głównej mierze są instytucje inne niż PCPR.
- d) W części diagnostycznej wystąpiły błędy merytoryczne, takie jak posługiwanie się określeniami, które nie występują w ustawie o pomocy społecznej („Niepubliczne Domy Seniora”, „jednostki administracyjne Pomocy Rodzinie”, „opiekunka społeczna”).
- e) W odniesieniu do wszystkich zadań, wskazywanych w poszczególnych celach operacyjnych, poza określeniem wskaźnika realizacji celu, nie ustalono miernika, za pomocą którego nastąpi pomiar osiągniętego rezultatu oraz ram czasowych na wykonanie zadań. Dodatkowo, zastosowanie ogólnego określenia podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie oraz źródeł finansowania, utrudnia ocenę czy podmiot odpowiedzialny wywiązał się z nałożonych zobowiązań.

Powyższe nieprawidłowości świadczą o braku pełnej realizacji zapisów art. 16b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

2. Odnosnie realizacji działań zapisanych w Strategii, w trakcie kontroli przedstawiono niepełne informacje z monitoringu oraz ograniczono się do przedstawienia tendencji dotyczących wybranych problemów społecznych, z pominięciem obserwacji dotyczących pozostałych kwestii. W dokumentach z monitoringu wielokrotnie powtarzano zapis wskaźnika bez określenia stopnia jego realizacji oraz nie podano informacji o dokładnej realizacji zadań. Powyższe świadczy o braku pełnej realizacji zapisów art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

3. Brak organizacji szkoleń dla kadr pomocy społecznej, pomimo zawarcia zapisów o diagnozie potrzeb szkoleniowych oraz konieczności ich organizowania w Strategii, co nie jest zgodne z art. 19 pkt 14 ustawy.

4. Posługiwanie się dokumentem o nazwie *Protokół – dotyczy osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki* – który jest drukiem nieaktualnego kwestionariusza wywiadu środowiskowego cz. V o treści: *dotyczy osób ubiegających się o pomoc pieniężną na usamodzielnienie, pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki*, co nie jest zgodne z art. 107 ust. 6 pkt. 2 i tiret pierwszy ustawy

o pomocy społecznej oraz § 4 ust. 3 rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego².

5. Posługiwanie się nieaktualnym drukiem kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego cz. I, co nie jest zgodne z § 4 ust. 3 rozporządzeniem w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
6. Wliczenie okresu pobytu w całodobowym młodzieżowym ośrodku socjoterapii, do którego osoba usamodzielniana została skierowana bez orzeczenia sądu, do okresów pobyków wskazanych w § 5 ust. 2 pkt. 2 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, co nie jest zgodne z art. 88 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

Stwierdzone uchybienia, szczegółowo opisane w protokole nr PS-II.431.3.2.2023.2.10, dotyczyły poniższych zagadnień.

1. W Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach w § 11 ust. 1 – 3 wskazano rozkład czasu pracy pracowników PCPR przekraczający 40 godzin tygodniowo i 8 godzin dziennie (w poniedziałek od godz. 8.00 do 17.00, od wtorku do piątku od godz. 7.00 do godz. 15.00). Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor PCPR, w godzinach od 16.00 do 17.00 pełnione są dyżury, a pracownik, który pełni dyżur we wskazanej godzinie, rozpoczyna pracę o godz. 9.00.
2. Nie wskazano formalnej podstawy współpracy, zasad i zakresu udzielanego wsparcia przez Wielkopolskie Centrum Pomocy Bliźniemu Schronisko dla Osób Bezdomnych MARKOT w Rożnowicach, Ośrodek Leczenia, Terapii, Rehabilitacji Uzależnień w Rożnowicach i Stowarzyszenie MONAR, co może stanowić trudność zwłaszcza podczas uruchamiania działań z zakresu interwencji kryzysowej.
3. Brak rzetelności przy wypełnianiu kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego poprzez:
 - a) brak uzupełnienia punktu VII: Ocena sytuacji osoby lub rodziny i wnioski pracownika socjalnego oraz punktu IX: Plan pomocy zatwierdzony przez kierownika jednostki organizacyjnej pomocy społecznej;
 - b) brak podpisu i pieczęci pracownika socjalnego w wyznaczonych miejscach.
4. Brak rzetelności przy wydawaniu decyzji administracyjnych przyznających pomoc pieniężną na usamodzielnienie i zagospodarowanie w formie rzeczowej poprzez:
 - a) brak wyszczególnienia w podstawie prawnej decyzji przyznających pomoc pieniężną na usamodzielnienie w § 2 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, konkretnych przepisów dotyczących pomocy na usamodzielnienie;

² Dz. U. z 2021 r., poz. 893

- e) ustalenia miernika, za pomocą którego nastąpi pomiar osiągniętego rezultatu oraz ram czasowych, w odniesieniu do wszystkich zadań, wskazywanych w poszczególnych celach operacyjnych oraz precyzyjnego określenia podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie oraz źródeł finansowania.
- 2. Uzupełnienie informacji z monitoringu Strategii o elementy świadczące o pełnej realizacji zapisów art. 19 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej poprzez:
 - a) przedstawienie tendencji dotyczących wszystkich problemów społecznych;
 - b) określenie stopnia realizacji wskaźników.
- 3. Diagnozowanie potrzeb i organizowanie szkoleń dla kadr pomocy społecznej, zgodnie z zapisami art.19 pkt 14 ustawy o pomocy społecznej oraz informacjami zawartymi w Strategii.
- 4. Przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych na aktualnych drukach, zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
- 5. Wylimitowanie błędu związanego z wliczeniem okresu pobytu w całodobowym młodzieżowym ośrodku socjoterapii, do którego osoba usamodzielniana została skierowana bez orzeczenia sądu, do okresów pobytów wskazanych w § 5 ust. 2 pkt. 2 i ust. 3 rozporządzenia sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

Jednocześnie rekomenduję:

- 1. Dostosowanie Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Obornikach w zakresie rozkładu czasu pracy pracowników PCPR (pełnienie dyżurów w poniedziałek od 16.00-17.00), aby odzwierciedlał on stan faktyczny, zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora PCPR.
- 2. Sformalizowanie podstaw, zasad i zakresu współpracy oraz wsparcia udzielanego przez organizacje pozarządowe, ze szczególnym uwzględnieniem uruchamiania działań z zakresu interwencji kryzysowej, zgodnie z zapisami art. 19 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.
- 3. Dochowanie rzetelności przy wypełnianiu kwestionariusza rodzinnego wywiadu środowiskowego.
- 4. Dochowanie rzetelności przy wydawaniu decyzji administracyjnych, zwłaszcza poprzez:
 - a. przywoływanie w podstawach prawnych decyzji administracyjnych konkretnych przepisów, odnoszących się do indywidualnego rozstrzygnięcia w sprawie;
 - b. posługiwanie się publikatorami ustaw, aktualnymi na dzień wydania decyzji.

Mając na uwadze stwierdzone wyżej nieprawidłowości, na podstawie art. 128 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, oczekuję przedstawienia przez Panią Dyrektora, w terminie 30 dni

- b) brak powołania się na § 1 pkt. 2 lit. a rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;
- c) posługiwanie się nieaktualnym na dzień wydania decyzji publikatorem ustawy Kodeks postępowania administracyjnego;
- d) przywołanie w decyzjach przyznających pomoc pieniężną na usamodzielnienie § 6 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, który dotyczy pomocy na zagospodarowanie;
- e) przywołanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej art. 88 ust. 1 pkt 1, który odnosi się do pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, zamiast wskazania pkt. 5 odnoszącego się do pomocy na zagospodarowanie – w formie rzeczowej;
- f) przywołanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej art. 89 ust. 5 pkt. 1, który wskazuje, że pomoc pieniężna na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki jest zależna od spełniania kryterium dochodowego, co w przypadku przyznania pomocy na zagospodarowanie nie ma zastosowania;
- g) przywołanie w podstawie prawnej decyzji przyznającej pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej § 2, § 4, § 5 rozporządzenia w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie, które nie są związane z przyznaniem pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

(akta kontroli: str. 122-255, 277-301, 265, 122-255, 257-262, 276)

W związku z wystąpieniem powyższych nieprawidłowości, wnoszę o wykonanie następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Dokonanie korekty i doprecyzowania zapisów Strategii, aby były one zgodne z zapisami art. 16b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej w zakresie:
 - a) uzupełnienia diagnozy sytuacji społecznej, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkańców;
 - b) wskazania podmiotów ekonomii społecznej i ich zdolności do realizacji usług społecznych w odniesieniu do zagadnień niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych;
 - c) w celach 8 i 9 wskazania właściwych podmiotów realizujących zadania;
 - d) wyeliminowania określeń, które nie występują w ustawie o pomocy społecznej („Niepubliczne Domy Seniora”, „jednostki administracyjne Pomocy Rodzinie”, „opiekunka społeczna”);

od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, pisemnych informacji o sposobie ich realizacji za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub platformy ePUAP.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia zastrzeżeń za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub platformy ePUAP.

W przypadku uwzględnienia zastrzeżeń, zgodnie z art. 128 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, w terminie 30 dni, jest Pani Dyrektor zobowiązana do powiadomienia o realizacji zaleceń za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub platformy ePUAP, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych zastrzeżeń.

Jednocześnie przypominam, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12.000 zł.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
*/-podpisano bezpiecznym podpisem
elektronicznym weryfikowanym przy pomocy
ważnego klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:

Pani
Zofia Kotecka
Starosta Powiatu Obornickiego
ul. 11 listopada 2a
64-600 Oborniki

